

Spis treści

Wykaz skrótów i symboli	13
Słowo wstępne	14

Część pierwsza

PRAKTYCZNA STYLISTYKA – PODSTAWOWE

ZAGADNIENIA	15
-------------------	----

1. O komunikacji językowej	17
---	----

Agnieszka Mikołajczuk

1.1. Komunikacja językowa jako jeden z rodzajów komunikacji	17
1.2. Z czego składa się komunikacja językowa, czyli o podstawowych jednostkach i zasadach procesu komunikacji	19
1.3. Warunki współtworzące zdarzenie komunikacyjne	23
a) Nadawca wypowiedzi	23
b) Odbiorca wypowiedzi	25
c) Kontakt między uczestnikami komunikacji	28
d) Komunikat, czyli treść i forma wypowiedzi	29
e) Kodowe zaplecze komunikacji	31
f) Kontekst wypowiedzi	38
g) Cel komunikacji i funkcje wypowiedzi	41
1.4. Podstawowe wartości przypisywane komunikacji językowej i jej uczestnikom	43
1.5. Bibliografia	47

2. Z problematyki stylu	50
--------------------------------------	----

Edyta Bańkowska

2.1. Styl	50
2.2. Odmiany i style współczesnej polszczyzny	58

2.2.1. Język polskiej wspólnoty komunikatywnej	59
2.2.2. Odmiana ogólna, dialekty, gwary	61
2.2.3. Odmiany mówione, odmiany pisane	68
2.2.4. Odmiany oficjalne, odmiany nieoficjalne	69
2.2.5. Style funkcjonalne odmiany ogólnej	70
2.2.6. Idiolekty	75
2.3. Bibliografia	76
3. O tekście	79
<i>Joanna Jagodzińska</i>	
3.1. Czy to jest tekst?	79
3.2. Tekst w perspektywie językoznawczej	81
3.3. Kryteria tekstowości	86
3.4. Tekst, styl tekstu i gatunek tekstu	88
3.5. Hipertekst, przyszłość tekstu?	89
3.6. Bibliografia	91
4. Gatunek wypowiedzi	94
<i>Ewa Wolańska</i>	
4.1. Wprowadzenie	94
4.2. Pojęcie gatunku wypowiedzi	95
4.2.1. Gatunek wypowiedzi (genre) w perspektywie komunikacyjnej	98
4.2.2. Gatunek wypowiedzi jako kategoria prototypowa	99
4.2.3. Społeczna świadomość gatunkowa	100
4.3. Powstawanie, ewolucja i przenikanie się gatunków	102
4.4. Typologia gatunków wypowiedzi	104
4.5. Bibliografia	106
5. Stylizacja. Intertekstualność	108
<i>Ewa Kozłowska</i>	
5.1. Pojęcie stylizacji	108
5.2. Stylizacja wobec różnych typów naśladownictwa	109
5.3. Styl i typologia stylizacji	110

5.4. Funkcje stylizacji	112
5.5. Czy to jeszcze stylizacja?	113
5.6. Intertekstualność i jej odmiany	114
5.7. Bibliografia	117

6. Kompozycja i spójność wypowiedzi językowej.

Strategiczne pozycje tekstowe	119
--	------------

Ewa Wolańska

6.1. Kompozycja wypowiedzi językowej	119
6.2. Spójność wypowiedzi językowej	120
6.3. Strategiczne pozycje tekstowe	125
6.3.1. Tytuł, śródtytuł	125
6.3.2. Akapit jako jednostka tekstu	142
6.4. Bibliografia	148

7. Układ graficzny strony i całości pracy.

Bibliografia, przypisy, indeksy	149
--	------------

Hanna Wszęborowska

7.1. Graficzny układ strony i całości pracy	149
7.2. Elementy opisu bibliograficznego dokumentów umieszczanego w przypisach	153
7.2.1. Elementy opisu książki	153
7.2.2. Elementy opisu czasopisma	154
7.2.3. Elementy opisu artykułu	154
7.2.4. Elementy opisu prac niepublikowanych	155
7.2.5. Elementy opisu dokumentów elektronicznych	155
7.3. Łączenie przypisów z tekstem głównym	158
7.4. Wybór pierwszego elementu w opisie bibliograficznym umieszczonym w przypisie	161
7.5. Redagowanie bibliografii załącznikowej	162
7.6. Wyróżnianie i oddzielanie poszczególnych elementów opisu bibliograficznego dokumentu	164
7.7. Bibliografia	164

Część druga

GATUNKI WYPOWIEDZI W ANALIZIE

STYLISTYCZNEJ 167

8. Esej – projekcja świadomości 169

Edyta Bańkowska

8.1. Wprowadzenie 170

8.2. Nadawca eseju 172

8.3. Odbiorca eseju 183

8.4. Cele i funkcje eseju 190

8.5. Kompozycja i kształt językowo-stylistyczny eseju 196

8.5.1. Temat 196

8.5.2. Kompozycja i układ tekstu 199

8.5.3. Językowo-stylistyczne cechy eseju 206

8.6. Uwagi końcowe 209

8.7. Zalecana literatura 211

ANEKS

1. Przykładowa realizacja eseju: Zbigniew Herbert, „Il Duomo” 212

2. Materiały źródłowe 218

2.1. Zbiory, książki 218

2.2. Publikacje w czasopiśmie 219

2.3. Prace zaliczeniowe studentów 220

9. Reportaż – uobecnienie prawdy o człowieku i świecie 221

Agnieszka Mikołajczuk

9.1. Wprowadzenie 222

9.2. Nadawca reportażu 223

9.3. Odbiorca reportażu 231

9.4. Cele i funkcje reportażu 239

9.5. Przedmiot reportażu i sposób jego kompozycyjno-stylistycznego ujęcia 242

9.5.1. Rozległość tematyczna 242

9.5.2. Style i odmiany języka w służbie reportażu 242

9.5.3. Struktura reportażu 244

9.5.4. Strategiczne pozycje tekstowe reportażu 248

9.6. Typologia gatunku	253
9.7. Podsumowanie	257
9.8. Zalecana literatura	258

ANEKS

1. Przykładowa realizacja reportażu: Maria Nowakowska-Majcher, „Przemienienie w Toporowie”	259
2. Materiały źródłowe	264
2.1. Teksty opublikowane w prasie	264
2.2. Teksty opublikowane w zbiorach i cyklach książkowych	266
2.3. Reportaż ćwiczeniowy (szkolny i studencki)	267
2.4. Reportaż radiowy	267

10. Felieton – w wyostrzonym obiektywie

Hanna Wszeborowska

10.1. Wprowadzenie	269
10.2. Nadawca felietonu	269
10.3. Odbiorca felietonu	275
10.4. Cele i funkcje felietonu	276
10.5. Kompozycja i styl felietonu	277
10.6. Podsumowanie	280
10.7. Zalecana literatura	281
ANEKS	281

1. Przykładowa realizacja felietonu:	
a) Piotr Moszyński, „Żwawo na prawo”	281
b) Bolesław Prus, Kroniki (fragment)	284
2. Materiały źródłowe	285
2.1. Zbiory, książki	285
2.2. Publikacje w czasopismach	285

11. Recenzja jako forma podwójnego dialogu

Ewa Kozłowska

11.1. Wprowadzenie	288
11.2. Charakterystyka nadawcy i odbiorcy	288
11.3. Intencje i funkcje wypowiedzi	295
11.4. Przedmiot tekstu i jego językowe ujęcie	304

11.4.1. Tematyka recenzji	304
11.4.2. Fakty w świecie – między subiektywizmem a obiektywizmem w recenzji	305
11.4.3. Kompozycja recenzji	308
11.4.4. Spójność tekstu	309
11.5. Typologia odmian gatunku	309
11.6. Podsumowanie	311
11.7. Zalecana literatura	311
ANEKS	
1. Przykładowa realizacja recenzji: Leszek Szaruga, „Odbudowanie przestrzeni”	313
2. Materiały źródłowe	315
12. List motywacyjny	319
<i>Ewa Wolańska</i>	
12.1. Wprowadzenie	319
12.2. Objętość i forma zapisu	320
12.3. Sytuacja komunikacyjna	321
12.4. Kształt kompozycyjno-treściowy	324
12.5. Podsumowanie	328
12.6. Zalecana literatura	329
ANEKS	
Wzorcowy list motywacyjny	330
13. Streszczenie jako ponadgatunkowa forma przetwarzania komunikatu	
<i>Adam Wolański</i>	
13.1. Wprowadzenie	331
13.2. Streszczenie jako forma ponadgatunkowa	332
13.2.1. Streszczenie w gatunkach naukowych	333
13.2.2. Streszczenie w gatunkach dziennikarsko-publicystycznych ..	335
13.2.3. Streszczenie w gatunkach artystycznych	336
13.3. Streszczenie jako forma przetwarzania komunikatu	337
13.4. Próba klasyfikacji streszczeń	339
13.4.1. Metody dokonywania streszczeń	340

13.4.2. Struktura kognitywna streszczeń	341
13.5. Rola streszczenia – streszczania w edukacji	344
13.6. Technika pisania streszczenia	347
13.7. Podsumowanie	349
13.8. Zalecana literatura	349

Część trzecia

GATUNKI WYPOWIEDZI W SZKOLE	351
--	------------

14. Swoistość komunikacji językowej w sytuacji szkolnej	353
--	------------

Edyta Bańkowska, Agnieszka Mikołajczuk

15. Esej w szkole	357
--------------------------------	------------

Edyta Bańkowska

15.1. Proponowane ćwiczenia	357
15.2. O wyznacznikach oceny tekstu eseju szkolnego	370
15.3. Propozycja lekcji	372

16. Reportaż w szkole	375
------------------------------------	------------

Agnieszka Mikołajczuk

16.1. Proponowane ćwiczenia	375
16.2. O wyznacznikach oceny tekstu reportażu szkolnego	390
16.3. Propozycja lekcji	392

17. Felieton w szkole	397
------------------------------------	------------

Joanna Jagodzińska

17.1. Proponowane ćwiczenia	397
17.2. O wyznacznikach oceny tekstu felietonu szkolnego	405
17.3. Propozycja lekcji	407

18. Recenzja w szkole	410
------------------------------------	------------

Ewa Kozłowska

18.1. Proponowane ćwiczenia	410
-----------------------------------	-----

18.2. O wyznacznikach oceny tekstu recenzji szkolnej	421
18.3. Propozycja lekcji	422
19. List motywacyjny w szkole	424
<i>Ewa Wolańska</i>	
19.1. Proponowane ćwiczenia	424
19.2. O wyznacznikach oceny listu motywacyjnego	429
19.3. Propozycja lekcji	429
20. Streszczenie w szkole	431
<i>Adam Wolański</i>	
20.1. Proponowane ćwiczenia	431
20.2. O wyznacznikach oceny streszczenia	438
20.3. Propozycja lekcji	438